

Samu János Vilmos

Szítá a habokban

Szítá már a dolgok legkezdetén tudta, hogy akikről a legszilárdabb erkölcs macacs és kikezdzhetetlen szükséztavúsága miatt sem most, sem a későbbiekben nem eshet szó, édes titok meg gyarapodó vágy körül kapaszkodtak össze, és amíg az egyiket a mohó és mértéket nem ismerő asszonyi természet, addig a másikat férfiúi szilárdságának pillanatnyi elerőtlenedése sodorta olyan irányokba és messi kalandok végtére is elmondható eseményei közé, amelyek akár egy szemérmetlen hóvirág, kitárulkoznak és kéjesen hajladoznak, szavakba kéretőznek, elmondják magukat, megbotránkoztatnak és fölcsigáznak, harsányan előlépnek és figyelmet követelnek, utalásaikkal gyanúsán szóródnak, kapcsolódnak és csábítanak, szóval ellenszegülnek a halálnak.

Világos, hogy ezen a ponton óvatosnak kell lennünk, hiszen könnyen előfordulhat a sajnálatos és később már kijavíthatatlan botlás, valamely köntőrfalazás nélküli, őszinte szívű, nyílt és naivan szószátyár részleges beszámoló a nem éppen visszafogott találkozás, szóváltás, illetlenül magas hőfokú hosszú csöndek, végül pedig a bámulatatosan képzelet- és alakzatdús cuppogó-nyákos, szinte-szinte akrobatikus érintkezés körülményeiről, ami legalább olyan vonzó, mint amilyen veszélyes egy olyan elbeszélő számára, aki bizony itt-ott megengedi magának, hogy Bataille-ra hivatkozzék, és aki nem ismeri el a fikciót.

Mert bizony senki sem tagadhatja, hogy márpedig az égvilágon minden valós (Szítára visszatérve), még a következő is: a hasonlóság egymást követő rétegeinek utolsója és mindamennyit magában foglalóan lehangosabbika, amely a mozgékonyaságnak és veszélyes változásnak is alapelve, a víz irányába tereli a gyökérzetet, a Hold könnyeihez hasonítja a rózsa színét, gyengéden meghajlítja a Nap sugarait a napraforgó sárga-fekete feje körül, és duzzadni kezdenek tőle a magok, mert életté akarnak válni, és gömbölyűséggé, amilyen Szítá vidám-játékos, lengő keble is, amikor kislányos hevében megfedekezik magáról, és hirtelen rántja föl a karját csicsergő történetkéi közepette; egyszóval sorrendben a negyedik elfeledett hasonlóság (convenientia, aemulatio, analógia, szimpátia), amely cukorfehér felhőkön tűzött át, de mégis csillanó-keserű verejtékké csúcsosodott a keleti metszésű szemgödör felső csücskében, a szegycsont fölött és a köldök körül, ahová Dionüszosz a fejét hajtotta, bár mélyebbre, sokkal mélyebbre (deep honey) kíváncsozott, elragadta a ringatózó kis ladikot, és az Ugyanaz megszűnt önmaga lenni, elvándorolt (asszimiláció) kellemes-egyszerű lététől, vissza a múltba, ahonnet minden való, de amely nincs.

Szítá a hajócska orrán feszülő tetszetős kötelekbe kapaszkodott, háttal a Tengerjárónak, aki a derék és törékeny gerinc puha találkozását figyelte, a barnára sült, lágy far finom horpadásait, amint a liántest alá hajlított lábacsákra omló húslabdák kettéváltak kissé, és a közöttük hasadt kéjsötétségből, akár egy túlrett málna, vagy egy lecsöppenő, sűrű gyümölcsfagylalt, egyetlen szeméremajak csüngött, szabálytalanul fodrosan, édesen függeszkedve, könnyedén és magától értetődőleg, mintha csak érte volna a világ, a hét ég, a csillagok

meg az Idő; a párja, amelyet elképzelni lehetett csupán, a párnás talpacska és az ölszakadék borostás, sötét bőre közé szorult, érdes, borotvált gyönyörülés és tökéletesen ápoltság finomság összemérhetetlen érintéssel közé, akár egy elveszett angyalszárny vagy egy begyűrődő pornóoldal, még egy vékonyra száradt, már megnyálazott datolya, amely eltűnt a tálból, de amelyet az érzékek mohón kívánnak.

A Hajóst remegés és forróság járta át, ereiben csobogott, lüktetett, némely helyen fölcsapott a vér, a karja elhalt és lába elzsibbadt, a szirének feslett, szégyentelen énekét vélte hallani, mintha csak valami zsidogást, tarka halacszkák rojtos uszonyainak véletlen simulását bőréhez, egyensúlyát el-elvesztette, és ujjbegye nedves selymet tapintott, keserű-sós ízű, langyos, hullámzó végtelenséget, amely, ha a férfi teste belé hatol, megnyílik, mélységei bejárhatatlanok, fodrai pedig egyformák, ám mindig másként csillannak meg.

Dionüszosz a finom siklás közben megérintette a vizet, a háromszáz köbcentis, tizenöt lóerős, négyütemű csónakmotor gázmarkolatát remegő-zsibbadó jobb kezéből a balba helyezte, és mert a délszaki nap megizzasztotta, letörölte homlokáról a verejtéket; az A40-es Honda gumicsónakban elgémberedett tagjait kinyújtóztatta, föltekintett Dromoszra, aki a szigetre röpítette, és szívében tudta, mi a legcsodálatosabb kívánság, Szítá loboncos hajfonatának aranyfényű hintázása hová hívja, mit jelent a hiányzó a metafora kelyhében, mennyire esendő egy hasonlat, meg hogy mennyire mindegy, megtörténik-e az átváltozás, mivé válik a csónak csúcsos hátulsó tömlőinek sistergő tájték-nyomvonala, középen a propeller zubogásával, a boldogságot fröcskölő, szétolvadt, hatalmas Nap lángolása alatt, amely úgy lógott hatvankét milliméter hosszú lencsés, fekete keretes Ray Ban Aviatora előtt, akár egy szakadozó aranypapírba csomagolt marcipánnarancs, játszadozó gyermek-Ré rosszul formázott, félregördülő fénylabdája, amelyet elfelejt az istengyermek, ha valami sokkal gyönyörűbbet, valami különösen csodálatos és bűnösen idegenszerűt érez, aminek izgalma megsugorítja herekincseinek pihétlen bögyörőjét, végisimítja bronzszínű arcát, kettéváló ajkához ér...

A légkamrákra csavarozott Honda csendes, elzárt robbanásainak tüze, amely imbolygó üveglapon, végtelen csendkékségen siklatta az alumíniumpadlós, ezüstben és kékpörtői színben hullámzó, tájtékozva bólogató mennyszigetecskét, levegőnek, tűznek és víznek; égnek, hévnek és szekrétumnak ezt a tetszetős nyomtatvány útmutatása szerint kézzel összerótt kis Naxosát, mintha csak az édes borzongás forrósága lett volna, amelyről éppoly kevéssé lehetett lemondani, valami új varázslatnak és módosulásnak, a céltalan vándorlásnak és tisztaságnak utat nyitni, mint a gyönyör kapujának Szítá csipője alatt nyíladó, hiányzó ajtószárnyát egyszerűen csak feledni, és a haladás irányát jelző partszegélyt fürkészni, bárha bizonyosságára talán szükség volt a harapódzó elveszettségben.

A Hajós leszegte fejét, és a csónakmotor tenyerében vibráló, érzékeny gázmarkolata helyett akárha a világ sérülékeny bőrbé vont, csodálatosan puha és finom, halványan átsejlő, hálószerű erecskével átszőtt, mégis rendíthetetlenül kemény, elszántan és vigasztalhatatlanul meredő, élénkpiros hosszanti bárzdából nyúlós cseppeket váladékozó, bunkós tengelyét fordította volna el, egyszerre csak összeszorult valami a gyomrában. Kócosan ártatlan, fedélzetre

csábított csöndes szirénje megmozdította gömbölyded, fényesen legörbülő, ellenállónak tetsző, íves, mégis törékeny és szinte elhanyagolható vállacsckáját, gyenge kulcscontjára billentette süppeteg pofácsckájának lágy omlatagságát, húsnak, mimikának és bensőséges érintenivalóságnak ezt a földöntúli összváráslatát, ajka pirosan és csörszerűen előrecsücsörödött, szeme pedig keleties metszésűvé húzódott, amitől melázó tekintete mintha a legidegenebb, kéjesen kínzó, bemérhetetlen és mindigre távoli tájak fölé vándorolt volna, amelyeket Dionüszosz lucskosnak, sikamlósnak, bársonyosnak és orgonailatúnak képzelt, finoman szállingózó gyengéd cirógatásnak, ahogyan a virágok kiparállása a szaglólámához somforkodik, hattyúnyak nyújtózó, megnyíló hátrabilenésének, nesztelen, kitárulkozó táncmozdulatnak egészen magányos, fémsárga pokolhajnalokon, harmatverejtéknek fölszakadó bimbók összesimuló, majd egyszerre csak súlyosan hátracsavarodó, csillámos szirmán...

A Tejóceán szerves gyönyörűségéből így köpiülték ki a magasság Dévai és a mélység ellenistenségei, az Aszurák, a teknőccé változott Visnu, meg az alvilági kígyók fejedelme, Vászuki segítségével, számos, fölbecsülhetetlenül értékes kincs, meg az öröklét és végtelen hatalom között, a Vizek istennőjének kísérőit, a habok szépséges, ringó csípőjű fellációleányait, az Apszaraszokat, akik szaténfekete, állatmintás, könyékig érő csipkekesztyűben markolják, egymással versengve, a furfangos mélységjáró Ráhu szekérrúdnyi, mindig előremutató, lankadatlan erejét, amelynek tapintása, akár a szilva bőre, de átmérője ijesztő és megühetetlen, málnaszínűre festett, szilikoninjekciótól duzzadó hullámos-púpos ajkakat vonzó, de bevehetetlen hatalmasság, telhetetlen álmok Csodafája, amelyet Indra a mennyei Paradicsomkert legmagasabb díszéül szemelt ki, lüktető spermabőség, amiért az elrabolt Srí Laksmí sötét haláléjszakából is visszahozza a termékenységet, fehér keblének vaniliaringását, Visnu szerelmes elégedettségét, még ha valaki másért is.

Dionüszosznak valóban nem volt esélye, a legkevesebb sem; amikor menekülni próbált – persze korántsem meggyőződésből, még tán vágyai ellenében is –, és a lábtartó csücskének feszítve csizmáját, térdét előre- és lefelé fordítva, vállát csuklója elé tolva, a négy fokozatban állítható fékkart mutató- és nagyujja között átfűzve, harmadikban és folyamatosan nyolcezer fölé tartva a Fazert, a villát a gyári beállításhoz képest két klikkel feszesebbre húzva, Metzeler Sportec M-1 gumikon gördülve a Velebit nem mindenhol belátható szerpentinjei közé vetette magát, hogy a nehézkedési és centrifugális erő annyira imádott, kényes egyensúlyának már-már szédületébe költözzön, Zú röptének éjcsend-suhanásába, a halál peremére, egyetlen elmúlás fegyelmezett, óvatos örvénynek magányos, borzongató varázslatába, megint csak a hasonlóságnál találta magát: Indra a Tejóceánból hátaslovául egy pompás paripát halászott elő, öt szelepen és egy Sebring Twister végdobon keresztül lélegző, négyhengeres paripát, amelynek perforált nyerge mögé sárga (extreme yellow) színnel festették billogként, hogy 1000 Exup, és úgy ordította, üvöltött képzelt vágójának sziklái között, mintha legalábbis 143 mén ereje hajtaná, elfelé, de vissza valahová, és az Apszaraszok mögé sorakozott föl úgy, hogy lovása eggyé mosódó derekak és csípők találkozását figyelhette, negédes vállmozdulatot, kicsüngő szeméremajkat, kezébe pedig egyszerre csak mintha csónakmotor markolata került volna...

„A bolond egy lényeket, jeleket és hasonlóságokat szétválasztó tudás hátramezsgyéjén és mintegy e tudás hatalmának korlátozásaként, biztosítja a homoszemantizmus funkcióját: összegyűjti az összes jelet, és a folytonosan burjánzó hasonlósággal látja el őket. A Költő az ellenkező irányú műveletet végzi el; az ő szerepe allegorikus; a jelek nyelve és a jól tagolt különbségek működése alatt ő egy másik nyelvre fülel, a hasonlóság szavak és diskurzus nélküli nyelvére”, amely a változásban, alakulásban-módosulásban talál magára, egyszerre szétválaszt és összenyalából, azonosít-összemos és kibővíti, földuzzaszt, mint implantátum az Apszaraszok mellét (belső analógia), és egymásba zsugorít, bolygók tüzeit lobbantja háromszáz köbcentis csónakmotorokban, csusszanó, könnyű szigetet, négy légkamrás gumi-Naxoszt varázsol az Adria sistergő, prűszkölő tajtékába, ahonnét sárga teknőcök bukkanak elő, és amelynek nehéz párjától tovább hevül a szív, merevedik, nő a szemérmatosan elzárt, hatalmas akarat.

Dionüszosz úgy képzelte, hogy vándorlásainak éber figyelmű követője, történetének némelykor talán vele magával is azonosítható krónikása, a hűvösen hitetlen és számító, de némileg azért merengésre is hajlamos, kíméletlen demiurgosz, aki a mámoros létet eseményé írja, árnyékos szövegbe vezeti a napfényt és a langyos, hirtelen föltámadó északnyugati szelet, a kávébarna sirályfiókok rekedt, erőszakos rikoitozásait, véletlenül föllelt, bárányos szigetcské aprócska olajfáit meg kíváncsi delfincsapatokat, kéjes, szorongató fohászokat, amelyek hangtalan szótagjait a férfierő finom lüktetése jelzi lassú, de kérlelhetetlen emelkedésében, és amelyek sürgető kívánsága most majd szétveti pirosra égett, arányos és érzékeny testét, Dionüszosz, az oroszlánon lovagló mitikus hős úgy hitte, hogy csak egy visszafogott elbeszélő tudósíthat Szítával való, hasonlóságoktól kikezdett hús-vér kalandjáról, halk szavú és fegyelmezett, alázatos, de bátor írnoféle, akit neki kell valahogy kitalálnia és költővé tennie, a meséken túl valósággal is megajándékoznia...

Olyan ez a nyakszirt, a lapockák erőtlén és puha hullámozása a bársonyosan súlyos hajkorona leszakadó függönye mögött, mint amikor lelassul egy tangó, az égbe hal egy ökölnyi madárka, vagy a kifordított alkar fehér bőréhez ér egy nesztelen, ibolyaszínű angóramacska. Pusmogó-csapkodó érzéki tengercsoba, marcipánfelhők és kislányos, pöttös cukorkaboldogság; az öböl, akár a sárga óriásteknőc páncélja, domború és sima, életes és lassan mozduló; mint a kék, úgy lebeg, homorodik a vágy mozdulatlan testébe, és ha kikötnének ott, az volna a boldogság. Rózsaszínű zoknit húznék a lábadra, két copfba fognám a hajad, és ujjamat párnásan telt ajkad közé tolnám, végigsimítanék az imént olyan hetykén hátravont válladon, megérinteném a csípőd, kebledre tapadnék és gyémántkemény bimbódat szürcsölgetném, aztán utadra engednék lefelé, de loboncodba markolva gondom lenne rá, hogy óvatos légy és ne használd kissé szabálytalan fogacskáidat, hogy visszafogd könyörgő mohóságod, amelynek mindig engedek, fölöklem törekeny, picinyke tested és úgy rajongok érted, ahogyan az alattunk ringatózó tenger szereti, sodorja aranyfövenyét, gyűri mélybe horpadó zugokba gyönyörű, kocsonyásan fölhasadó kagylóit, amelyekből partra vetődhetsz... Belemarkolnék most sarkadra támasztott fenekecskéd ruganyos gömbjeibe, és megemelve őket az arcomhoz érinteném, ami a szerelemből közel hozható és pihésen hasonlíthatatlan, amit sem metafora, sem

analógia meg nem érthet, de nem lehet, gondolta Dionüszosz, nem lehet, mert kimért elbeszélőt kívánok magunknak, aki bár megengedheti magának, hogy némelykor Bataille-ra hivatkozzék, de ügyelnie kell a visszafogottságra, szűkszavúnak kell lennie, én meg segítek neki, nem érintelek, nézni foglak csak, és ha ábrándozni lesz kedvem, esetleg a legőrzítőbb istennőről nevezlek el, aki szájában hordozza urának falloszát, aztán meg a mesemondót rajzoló meg, és óva intem minden hamarkodástól. Legyen csak nyugodt és szégyenlős a vágy dolgaiban, rólad beszéljen, keleties szépségedről és ingerkedő bájaidról, hasonlatokról, amelyek el nem érhetnek, a rettenetes, de csábító idegenségről („The Other, as Proust and Levinas both remind us, is never just another Same... she is radically unlike me, because her desire is not commensurate with mine. I can only touch you at a distance, by reaching over an abyss. And no matter how intense or intimate the erotic contact, it never manages to abolish this distance, to fill in this abyss”), amellyel szemben fölsorakozhatnak az esetlegességükben nyitott, szétválasztó, ám mégis egymásba csúszó, egyre szaporodó, mindenünnen származó jelek, fontolja meg, hogy az eseményszerű kimondáson túl nincs semmi, a tenger csillogása mindig távoli, bár pontosan az, aminek tetszik... mondja a következőket: Szítá már a dolgok legkezdetén tudta, hogy akikről a legszilárdabb erkölcs makacs és kikezdehetetlen szűkszavúsága miatt sem most, sem a későbbiekben nem eshet szó, édes titok meggyarapodó vágy körül kapaszkodtak össze, és amíg az egyiket a mohó és mértéket nem ismerő asszonyi természet, addig a másikat férfiúi szilárdságának pillanatnyi elerőtlenedése sodorta olyan irányokba és messzi kalandok végtére is elmondható eseményei közé, amelyek, akár egy szemérmetlen hóvirág, kitarulkoznak és kéjesen hajladoznak, szavakba kéretőznek...

Székely Szabolcs

Dal a fulladásról

hogya szakítás hogy nincs olyan
csak a másfajta folytatás
a benned hullámozó folyam
csak fojtás és csak fulladás

hogya elkezdődik nincs olyan
csak máshogyan volt ami volt
akinek benned partja van
szólít szeret és vízbe fojt